

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoena petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 55.

7 Ljubljani, v petek 7. marca 1890

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 6. marca.

Anglo-Austrian Printing and Publishing Union limited.

Nekateri angleški podjetniki bi pod tem imenom kaj radi osnovali delniško društvo, ki hoče v last dobiti nekaj papirnic, več tiskarn in nemško-liberalni list „Wiener Tagblatt“. Da bi tem laglje spečali delnice in skupaj spravili potrebni denar, razglašali so v svojih angleških oklicih, da sta ministra grof Taaffe in markiz Bacquehem novemu društvu jako naklonjena, da mu gresta z vsem svojim vplivom na roke in da je ministerski predsednik grof Taaffe kneza Sergija Radziwilla imenoval za društvenega predsednika. Konservativni list „Vaterland“ je prvi opozoril vlado in občinstvo na nevarnost, katera po novem društvu proti domačim obrtnikom, in na grdo sleparstvo, ki ga društveni snovatelji delajo z veljavo dveh avstrijskih ministrov, ker ju v svojih oklicih in vabilih opisujejo kot posebna podpornika novega društva.

Vspreh dotičnih „Vaterlandovih“ člankov je bil, da je poslanec Steinwender ministra Taaffeja in Bacquehema v državnem zboru interpeloval zaradi novega društva ter ju vprašal, je li res, kar se o nju čita v časnikih, in enako interpelacijo je stavil mestni odbornik Gregorič v mestnem zboru dunajskem.

Ker grof Taaffe na Steinwenderjevo interpelacijo ni odgovoril nemudoma, vprašal ga je Steinwender pred nekimi dnevi drugič, zakaj da molči, in bedasti list, ki hoče biti „Das deutsche Volksblatt“, je te druge interpelacije omenjal z opazko, da noben odgovor je tudi odgovor, češ, da minister molči, ker se zaveda svoje krivde.

Grof Taaffe je danes odgovarjal na dotično interpelacijo, rekši, da so bili snovatelji novega društva res pri njem zaradi njegove ustanove; toda rekel jim je, naj vladi predložijo pravila in načrt, ki jih bode vlada preiskovala in temeljito pretresala; in če bode sprevidela, da društvo ne nasprotuje državnim zakonom, bode storila, kar ji velevala njena dolžnost. Dozdaj pa pravila novega društva vladi še niso bila predložena v potrditev. Ako se vprašalci hudejejo nad zlorabo ministrovih imen po angleškem društvu, naj se potolažijo, kakor sta se potolažila on in tovariš njegov, markiz Bacquehem, in naj se spominjajo, da se imena gospodov ministrov zlorabijo tudi še kje drugje.

Ministrov odgovor je bil sprejet z veliko pohvalo in bode imel z gori omenjenimi članki „Vaterlanda“ morda vendar le od vseh poštenih ljudi zaželjeni vspeh, da ostanejo Angleži s svojim društvom doma in naj se nikar ne brigajo za naše razmere.

Pfaffensanatorium.

Razun ministerskega predsednika odgovarjali so tudi še nekateri drugi ministri na razne interpelacije. Med drugim je minister Dunajevski odgovarjal na interpelacijo Eichhornovo zaradi carinskega uradnika, ki je duhovniško zdravilišče v Iki na nekem carinskem listu imenoval „Pfaffensanatorium“. Minister pravi, da dotični uradnik tega ni storil nalašč; on je Slovenec in je slovensko besedo „pop“ brez hude volje prestavil v nemški „Pfaff“; sicer pa je bil po zagotovitvi g. ministra vse jedno primerno kaznovan.

G. minister je odgovarjal, kakor se mu je od ondoto poročalo, zato se nad odgovorom ne hudejemo, omenjati pa moramo vendar le, da Slovenci ne rabijo besede „pop“ v pomenu dotičnega nemškega izraza; če je torej dotični uradnik res Slovenec, ni-

kakor ne velja izgovor, da omenjenega izraza ni nalašč rabil in da ni imel slabega namena; namesto da bi se bil opravičil, storil se je krivega drugega razžaljenja, ker bi se utegnilo iz njegovega opravičevanja sklepati, da so Slovenci surovi v svojih izrazih, da se pa te surovosti še zavedajo ne.

Druge interpelacije.

Minister Dunajevski je razven tega odgovarjal še na neko drugo interpelacijo zaradi povikšanja prihodninskega in pridobninskega davka, rekši, da se ti davki v dotičnem okraju niso povikšali.

Trgovinski minister je odgovarjal na interpelacijo zaradi neke železnice, rekši, da so nekatere proge že dovršene, nekatere pa v delu.

Deželnoobrambovski minister pa je odgovarjal zaradi izdelovanja obleke, obutala itd. za vojaštvo po malih obrtnikih, rekši, da posebna enketa to reč preiskuje.

Nedolžno obsojeni.

Namesto dr. Kozaneka bil je v državno sodišče izbran dr. Lachnit iz Brna, dalje je bil sprejet zakon gledé premembe volilnega reda za nefidejkomisno veliko posestvo na Češkem, potem se je nadaljevala razprava gledé odškodovanja nedolžno obsojenih. Prvi je govoril dr. Zucker in z veliko zgovornostjo zagovarjal predlog Dostalov, da naj se načrt še enkrat vrne odseku.

Za njim je govoril slovenski poslanec Vošnjak, ki je hotel pri tej priliki kritično razpravljati sestavo okrožnega sodišča v Celji. Toda g. predsednik mu tega ni hotel privoliti: ustavil ga je najprej, češ, da naj se drži predmeta, ki je v obravnavi; ali komaj je govornik spregovoril nekoliko stavkov, segel mu je drugič v besedo, rekši, da se ni zmenil za njegov opomin, da mu mora torej vzeti besedo.

Če bi bil Vošnjak levičarski poslanec, gotovo se bi mu to ne bilo zgodilo. Sicer bo imel pa še

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiltir.)
(Dalje.)

Pavlihe prognanstva pa niso imeli darú, vleči me na-sé. Živel sem mirno, skrivajoč svojo revščino, ne mešajoč se v brumeče shode burkarjev, ki denar kujejo iz prognanstva. Živel sem tako popolnoma zakrito, da nihče, celo izmed redkih političnih prijateljev, katere sem obiskaval, ni sumil mojega težavnega položaja. V spisu, kakoršen je ta, mi je le govoriti o svojem javnem življenju, in čitatelj bi pač ne vedel, zakaj naj mu razkladam reči, ki ga ne zanimajo, kakor n. pr. o svoji družini. Vendar, če tudi ne bodem pravil podrobnostij, je morda koristno, če povém, da v Genfu nisem bil sam. Skrbeti mi je bilo za družino: za ženo in dva otroka. Svojo drago ženo sem jaz odvrnil od Boga; otroka sta bila vzgojevana izvan vsake vere. Štirje smo torej imeli nositi grenko breme prognanstva: štirje trpeti in postiti se. Zgodilo se nam je, da smo celi mesec morali živiti se edino s kruhom. In še kruha nam je jelo primanjkovati. Dajala sva otrokom, kar sva še imela, in jaz in žena bila sva cele tri dni brez jedi. Revščina je taka postala, da sem obupan hotel iti in skočiti v Rodan, pa soproga me je ustavila, da nisem izpolnil te strašne namere.

Naš žalostni stan je sumil prijatelj, ki sam ni pripadal nobeni stranki. Ta nam je prinesel pomoč z redko nežnočutnostjo. Ime njegovo smem povedati: bil je Julij Klein, godbeni skladatelj. Ta ni bil prognan, bival je v Genfu vsled lastne volje.

In tako se je godilo, da sem s praznim trebuhom, pa vedno pošten, včasih šel obiskat naše prekucijske glave: Courbet-a, Razona, Cluseret-a Rochefort-a.

Ljubil sem nad vse Rocheforta. Vtis, ki mi ga je vcepila nekdanja njegova „Lanterne“, bil je neizbrisen. Zanj sem bil, o tem sem prepričan popolnoma, nepomenljiv. A za to se nisem menil; na-mé je vplival vedno njegov nekdanji blišč.

Od druge strani, če tudi moje stiske niso opazili republikanci, in dasi v Genfu nihče ni zánjo izvedel, kakor jeden sam mož, tuj vsem strankam, vendar jo je slutil tovariš otroških let daleč od mene. Ta, če tudi konservativec, me je tako rad imel, da je zaradi mene trpel na svojem dobrem imenu. Najina zveza ga je privedla do razpora s prav mnogimi osebami, s katerimi je imel zvezo.

Takrat torej — bilo je za vlade 16. maja — mi je pisal prijatelj H***, — danes šteje se med najodličnejše marseillske zdravnike, — da mi pokaže „nespamet moje svojeglavnosti braniti reč, ki mi sama na sebi, kakor po njenih privržencih, ne ponuja drugega, nego nevhvaležnost in iznenadjenja“. Razvil je vso svojo zgovornost, da bi me prepričal.

Imeniten konservativen časnik se je ustanavljal na jugu. H*** mi ponudi mesto s 6000 franki na leto, in vodje časnika so se zavezali, pridobiti mi od vseh verskih družb, ki so me preganjale, odpuščenja. Prav iz srca sem se zahvalil svojemu prijatelju; toda odgovoril sem, da „rajši lakote umrjem v prognanstvu, nego da zapustim zadevo republike“.

Volitve 14. oktobra so dale na Francoskem zmago moji stranki, in od takrat nisem drugega želel, nego zopet videti svojo tako ljubljeno očetnjavo. Napačen obrat nove zbornice mi odpre vrata v deželo.

Pod ministerstvom gg. de Broglie in Fourtou je imelo veliko republikanskih časnikov razrešiti vozle s sodišči. Zbornica, da bi naznanila svoje zmago-slavje, je glasovala za pomiloščenje vseh, ki so bili obsojeni zaradi tiskovnih hudodelstev, „storjenih od 16. maja do 14. oktobra 1877“. To je hotelo reči, da so sodišča v tistem času izrekala krivične sodbe. Senat sprejme pomiloščenje, izbriše pa čas, ki je bil nalašč sprejet v predlog postave. Z drugimi besedami: višja zbornica je privolila, da se potegne goba čez vsa tiskovna hudodelstva; ni pa hotela, da bi se vpraševalo, če so bile obsodbe izrečene v gotovem času.

Tako popravljena postava je koristila časnikarjem, ki so bili obsojeni, kakor jaz, pred 16. majem. Bilo nas je samo šest v tem položaju. Treba je bilo še vedeti, če bo zbornica, da ustreže šestim republikancem, in da ne pride v boj s senatom, hotela

kdaž priliko zbornici razodeti razmere pri okrožnem sodišču v Celju.

Za njim je bila sklenena razprava ter sta govorila le še Hren, ki se pa ni spuščal v meritorno razsojevanje predloga samega, ampak je le priporočal, da naj se reč hitro reši in da bode on zaradi tega v prvi vrsti glasoval za posebno obravnavo, potem Lienbacher, ki je v dobro zasoljenem govoru zavračal predgovornika Dostala in Zuckra in zagovarjal predlog odsekov. Povedal je mnogo resničnega in pomisleka vrednega ter imel ves čas dosti pazljivih poslušalcev z obeh strani visoke zbornice. S posebno veselostjo so levičarji spremljevali nekatere šaljive opazke njegove, s katerimi je spodbijal trditve nasprotnikov. Priznaval je, da je med nedolžno obsojenimi veliko več revnih kakor bogatih ljudi, ker imajo bogatini svoje zagovornike, ki že pred obravnavo sem ter tje tekajo, da jih čevlji žulijo, in toliko črnila porabijo, da imajo vse ranjene roke. Reveži si ne morejo najeti zagovornika, oni so v oblasti preiskovalnega sodnika, zanašajoč se, da ne bo gledal samo na to, kar zoper nje, ampak tudi na to, kar za nje govori. Pa preiskovalni sodnik je tudi zmotljiv človek, zato ni čuda, če se katerikrat vsled čudnih naključij tudi nedolžni obsodijo. Sklepa s prošnjo, da naj zbornica odkloni Dostalov predlog in prestopi v posebno razpravo. Tudi se zahvaljuje justičnemu ministru, ki je govoril pred Hrenom, da je priporočal posebno razpravo. Na desnici so živahno ploskali Lienbacherju, še več vredna, kakor to priznanje, pa je bila izjava poročevalca Jaquesa, ki se je odpovedal konečnemu govoru rekši, da po tako mojsterskem govoru nima ničesa več dostavljati.

Pri glasovanju bil je predlog Dostalov odklonjen, ker je samo češki klub zanj glasoval, ter je bilo skleneno pričeti posebno razpravo, za katero so glasovali vsi drugi poslanci na desni in levi strani.

Ob 1/4. uro predsednik sklense sejo in prihodnjo sejo napove za torek 11. t. m. Na dnevnem redu je tudi volitev poslanca Foreggerja. Odsek sicer priznava, da so se godile nepravilnosti, katerih omenja dr. Srnec v svojem protestu, ali vendar priporoča, da naj se volitev potrdi, ker ostaja po odbitih neveljavnih glasovih dr. Foreggerju še zmerom večina glasov. Zoper volitev hoče govoriti poslanec dr. Gregorec.

Kongrua samostojnih kuratov.

Dne 28. febr. je bila v državnem zboru generalna debata o predlogi gledé na kongruo ekspozitev, lokalnih kapelanov itd., ki so doslej imeli plačo le pomočnih duhovnikov. Kot prvi nasprotni govornik je govoril salonski demokrat dr. Kronawetter. Ponavljal je teorijo o ločitvi cerkve od države ter naravnost povedal, da želi kulturni boj. Živahna pohvala levičarjev je pričala, da je liberalnim gospodom govoril iz srca.

Prvi govornik z desnice je bil dr. pl. Fuchs, ki je znan strokovnjak v tej stvari. Govor njegov se glasi v prevodu:

premeniti svoje glasovanje, privoliti, da se izbriše čas, ki ga je vpisala v svojo prvo predlogo, z dobro preudarjenim namenom, ne samo razveljaviti nekatere tiskovne obsodbe, marveč pred vsem vtisniti sramotilni znak dôbi, v kateri so bile izrečene.

K sreči je bil med pomiloščenimi po senatovi predlogi Raspail-ov sin; zbornica je torej sprejela popravljenost postav, in vsi zaradi tiskovnih hudo delstev obsojeni so se mogli vrniti na Francosko.

Oj, kako se nam je mudilo priti na domovinsko zemljo; kako smo hiteli zapustiti deželo prognanja, kakor hitro mogoče!

Jeden izmed nas, Justin Alavaill, časnikar v Perpignan-u, je še preveč hitel. Odšel je iz Genfa, predno je bila senatova postava potrjena od zbornice. Prijeli so ga na meji; pa minister je po brzoglavem potu ukazal, izpustiti ga in pustiti, da se prosti vrnejo v Francijo, vsi zaradi tiska obsojeni.

Ta prav spretna določba kabineta Dufaure je dala znamenje k vrnitvi vsem obsojenim pisateljem. G. Dufaure, iz namena poravnave je želel, da bi zbornica ne prišla v nasprotje s senatom; ko nam je odprl precej po prvem glasovanju vrata v domovino, je zvezal roke poslancem; ti niso mogli od takrat brez zamere stisniti pomiloščenja v meje obsojencev po 16. maju, in tako siliti republikance, da bi se vrnili na pot prognanstva. (Dalje sledi.)

Visoka zbornica! Gosp. naučni minister nam je podal predlog zakona v posvetovanje, valed katerega naj bi se po postavi z dne 19. aprila 1885. leta, drž. zak. št. 47., povikšala plača za 100 gl. onim pomožnim duhovnikom, katerim je izročeno dušno pastirstvo pri drugih izven župnije ležečih cerkvah.

Ta postavni predlog, ki nam je izročen v posvetovanje, je novela zakona z dne 19. aprila 1885. leta. Predno priidemo svoje posvetovanje, treba se je vprašati, ali je zakon z dne 19. aprila 1885. l. v tem ravnokar navedenem slučaju res pomanjkljiv in ali namerava ta predlagani načrt zakona nadomestiti to pomanjkljivost. Dovolite mi, gospôda moja, da dajem na to vprašanje zanikan odgovor in da vrhu tega poudarjam, da zakon z dne 19. aprila 1885. l. v tem slučaju ni pomanjkljiv in predlog zakona nima namena popraviti to namišljeno pomanjkljivost.

To svojo izjavo takoj dokažem. Zakon o kongruji z dne 19. aprila 1885. l. je skozi in skozi prava finančna postava. Naslov sam, katerega ima, priča o tem; kajti imenuje se: „Zakon z dne 19. aprila 1885. l. o dotacijah katoliškim duhovnikom.“ Isto tako označi to postavo člen I., ki pravi: „Ta določila imajo veljavo do onda, ko bodo definitivno vravnane dotacijske razmere za katoliške duhovnike.“ Točka 1 govori o dotacijah samostojnega duhovništva in o dotacijah pomočnih duhovnikov. Točka 2. določuje, koliko mora vsak tak duhovnik dobiti po obrazci I., ki je celoskopen del te postave. Točka 3. določuje, koliko naj si vsak tak duhovnik v svojo kongruo vstee in kaj mora odšteti od svojih dohodkov. Točka 5. govori o plači začasno nastavljenim duhovnikom. Točka 6. o pokojnini za opravila nesposobnim duhovnikom, in konečno točka 9. o začetku plačevanj iz državne blagajne.

Ta zakon, gospôda moja, je finančni zakon *Kar se tiče* točke 1. tega zakona, katerega je pri posvetovanju ta novela merodajna, pravi (bere): „Samostojnim katoliškim dušnim pastirjem in pomožnim mašnikom se doplačuje kongrua iz verskih zakladov, oziroma iz njih državnih dotacij.“ V alineji drugi tega zakona stoji precizna razlaga, kaj je samostojni dušni pastir in kaj pomožni duhovnik. Ta zakon se namreč glasi: „Beseda samostojni dušni pastir pomeni vse one duhovnike, ki smejo in morajo v določeni cerkveni občini skrbeti za dušni blagor, za kar jih sam škof po kanoničnem pravu postavi. Pomožni duhovniki so pa vsi oni, ki jih daje škof samostojnim dušnim pastirjem v pomoč za dušno pastirstvo.“

Ta zakon določuje torej prav jasno, natančno in precizno, kdo je samostojni dušni pastir in kdo pomožni duhovnik.

Jasno je določilo tega zakona, a vendar je uprava za bogočastje postavila na glavo točko 1. z novelo z dne 19. aprila 1885. l.

Čujte, kaj pravi določilo o izvršitvi točke 1. (bere): „Samostojni dušni pastirji so le oni duhovniki, ki imajo svojo (jurisdikcijo) sodnjo oblast in samostojne duhovniške službe, katere je država potrdila.“

A vpraša se, slavna gospôda, ali se vjemajo izvršilne določbe s kongruo ali se ne, ali te določbe kaj določujejo, kar se v zakonu ne nahaja, ali ne.

Dovôli mi, slavna gospôda, da še enkrat 1. točko berem (bere): „Samostojni dušni pastirji so vsi oni duhovniki, ki smejo in morajo skrbeti za dušni blagor v določeni cerkveni občini, kamor jih pošlje sam škof po kanoničnem pravu. Pomožni duhovniki so pa vsi oni, katere določi škof v pomoč samostojnim dušnim pastirjem.“

Gospôda moja, v vsej 1. točki ne najdemo nikjer, da naj duhovnik pripozna državo ali da ga mora pripoznati država za samostojnega. Zakon omenja le, da je oni duhovnik samostojen, katerega je škofijski ordinarijat imenoval samostojnega, in pomožni duhovnik oni, katerega pošlje škof župniku v pomoč. Določba o izpeljavi zahteva, da mora država priznati cerkveno občino. Te določbe imajo nekaj v sebi, kar je „*praeter legem*“, da, „*contra legem*.“ Zakon o tem ne govori; zakon ne terjá pripoznanja države temveč „samostojni“ rabi se tu le v razliko s „pomožni“ duhovnik. Po tem naj se ravna kongrua, pa ne po in radi pripoznanja države. O tem ne vé zakon ničesar. — Da zakonodajalec ni nameraval te določbe, razvidimo iz povoda, katerega je zbornica 1884. l. poročala. Dobro vé, slavna moja gospôda, da se je za časa cesarja Jožefa po njegovem

načrtu pred vsem gledalo na to, kako pomnožiti župnije. Vsled tega nastale so nove župnije, ki so se razlikovale od starih. Bile so stare in nove župnije. Ta razloček je imel hude posledice, in obžalovali so, da so naredili ta razloček. Vrhu tega nastale so še drugačne cerkvene občine, ki niso bile ni take ni take. Njih dušni pastirji so se imenovali lokalni kapelani, vikarji itd. Te cerkvene občine priznala je sprva deloma država za samostojne, deloma so zadobile časoma samostojnost in res malo je dandanašnji cerkvenih občin, katerih ne bi bil škof pripoznal za samostojne.

Vse te razlike hoteli so v novem zakonu o kongruji z dne 19. aprila 1885. l. odstraniti in osnovali so § 1. tega zakona. Zanimivo je poročilo zbornice o teh povodih in točkah. Tu beremo namreč: „Da se razloček med starimi in novimi župnijami ne bo delal, o tem ne dvomi nihče; in nikdo ne dvomi, da slučaj, kako se v tej ali onej deželi duhovniki imenujejo, ne bo merodajen, ali naj se prišteva duhovnik k samostojnim ali pomožnim dušnim pastirjem. Po naših deželah imajo duhovniki različna imena n. pr. na Solnograškem jih nazivljajo župnijske vikarije, na Tirolskem, Kranjskem itd. kurate itd. in jedni so samostojni dušni pastirji, a drugi ne. Radi te različenosti ostajalo ni torej družega, kot določiti pojma „samostojni dušni pastir“ in „pomožni duhovnik“, da bi se tem varneje potegovali za dopolnilno kongruo.“

Gospôda moja, zakon govori jasno o tem; razlika je le med samostojnim dušnim pastirjem in med pomožnim duhovnikom gledé na ordinarijat in ne na državno priznanje. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. marca.

Notranje dežele.

Državni zbor. Liberalni nemški listi se veselijo resnega položaja na desnici. „*Deutsche Ztg.*“ piše, da je voz desnice razbit na cesti in vlada mora skrbeti, da razvaline desnice ne bodo ovirale izvršitve češko-nemške sprave. „*Tagblatt*“ modruje, da je treba le sunljeja in železni obroč razpade. Nemško-konservativni poslanci morejo razbiti železni obroč, toda tega se ne bodo mogli veseliti, ker bi skoraj gotovo prišli na krmilo levičarji v zvezi s Poljaki.

Moravska. Srednja stranka moravskega veleposestva je dne 3. t. m. izdala volilni oklic za letošnje deželno-zborske volitve. Podpisali so ga grofje Berchtold, Vetter, Žierotin in baron Laudon. V pozivu se sklicujejo na program iz leta 1879., ko se je stranka ustanovila in češko-nemško spravo, poudarjajo narodno spravljivost, avtonomijo kraljevin in kronovin, koristi skupne države in podporo sedanje vlade. S temi točkami se je srednja stranka bolj približala konservativni, kajti liberalni centralisti o avtonomiji nočejo slišati. Tudi sedanja vlada ni vseč centralistom, zato jadicuje „*N. Fr. Pr.*“, da srednja stranka moravskih veleposestnikov želi kreniti s pota, po katerem je doslej hodila z ustavoverno nemško stranko. Mi temu poročilu ne pripisujemo velike važnosti, kajti srednja stranka se je doslej vedno nagibala na liberalno stran, in z druge strani se poroča, da se še ni razbil kompromis iz l. 1884. srednje stranke z ustavoverno.

Vnanje države.

Bolgarija. Bolgari gojé nadeje, da bodo države — pred vsem Turčija — pripoznale v tem burnem času princa Ferdinanda kot kneza bolgarskega. Zato je šel, kakor smo že poročali, zastopnik Vulković v Carjigrad k turški vladi. Ako Vulković tu ničesar ne opravi, obrnila se bo Bolgarija naravnost do drugih evropskih držav za priznanje kneževstva.

Nemčija. Iz 397 volilnih okrajev je znanih 392 volitev. Izvoljenih je: 71 konservativcev, 21 pristašev državne stranke, 41 narodnih liberalcev, 104 udov centrama, 67 prostomišljakov, 36 socialistov, 11 Velfov, 16 Poljakov, 1 divjak-liberalec, 10 Alzačanov, 1 Danec, 9 demokratov, 4 antisemitje. V ostalih petih volilnih okrajih izvoljeni so, kakor poroča neki list, 1 konservativec, 2 uda centrama in 1 demokrat. Izid ožje volitve v Freiburgu med narodno-liberalnim kandidatom in članom centrama ni še znan. — „*Times*“ poročajo, da méni Bismarck vendar-le izstopiti iz ministerstva. Cesar Viljem mu bajé tega več ne brani, a prosi ga, naj ostane še toliko časa na svojem mestu, da se primerno vredí kancelarstvo. Na mesto kancelarstva pride bajé nekaj neodvisnih ministrov ali uradov. „*Corr. Bur.*“ pa poroča, da je vest angleškega lista neresnična. — Kakor se bere po listih, predložil se bode pruski zbornici po navetu državnega sveta zakon o rudokopih. — „*Köl. Ztg.*“ poroča zopet vkljub vsem nasprotnim poročilom, da bode država poskusila dobiti od novega državnega zbora zakon zoper socialiste. — Čuti je, da se bodo v novem državnem zboru stavile večje zahteve posebno za topničarske

namene; dalje se poroča, da bodo Richter in drugovi predlagali, da se odpravi carina od živil, katera naj se nadomesti z drugimi davki. — „Kreuztg.“ poroča iz Rima, da se je grof Waldersee pogovarjal dlje časa s Crispijem in vojnim ministrom bajó o oboroženju. Cesar Viljem namerava obiskati po letu kralja danskega.

Francija. Iz Pariza se 5. t. m. poroča: V političnih krogih se govori, da bo Tirard po prihodnji zborniški seji prosil za odpust in to prošnjo izročil pismeno Carnotu, predsedniku republike. — Njegova bolezen je podobna vsakdanji dijaški bolezní, kateri ne morejo v šolo iz strahu pred kljuko. — Vladni krogi so v skrbeh radi debate v zbornici o berlinski konferenci. Nedvomno je pa vsekako, da ne namerava prekucniti republikanska večina vlade radi tega postopanja.

Italija. Zelena knjiga ima vrhu večeraj poročane vsebine tudi pogodbo, katero sta Antonelli v imenu kralja Humberta in sultan Mahomed iz Ause dné 9. decembra 1888. l. sklenila in katera je bila dné 13. novembra 1889. l. potrjena. Pogodba garantuje vsem karavanam varnost ceste, ki gre iz Asaba čez Auso v Soah in priznava italijansko posestvo ob vsem obrežji od Amfillaha do Rasdumejre. Ko bi kdo napadal sultana auškega, bode ta razpel italijansko zastavo in o svojih državah proglasil, da so pod italijanskim varstvom. Istotako prijel bo vsako ekozi Auso potujočo karavano, ki trži s sužnjiki. — V zbornici so se obravnavale interpelacije o afriški politiki. Govorili so: Plebano, Imbriani, Luis Ferrari in Casezza proti afriški politiki, a Franchetti, Dzerbi in Toscanelli zá-njo.

Anglija. V Londonu se je razširila vest, da bo konferenca o delavskem vprašanju v Berlinu odložena na 18. dan aprila. — Pri volitvi poslanca v Londonu izvoljen je namesto dosedanjega poslanca Cochran, kateri stopi kot naslednik svojemu bratu v gorenjo zbornico. Bolton z 2657 glasovi; njegov nasprotni kandidat, konservativec Graham, je dobil 2549 glasov.

Izvirni dopisi.

Iz Slov. Bistrice, 5. marca. (Dva pogreba.) Naše mesto že dolgo ni videlo takšnih pogrebóv, kakoršna smo imeli v ponedeljek dne 3. t. m. Dopoldne spremljalo je 12 č. g. duhovnikov našega bivšega dekana, vč. g. Franca Druškovič-a, zlato-mašnika, kn.-šk. duh. svetovalca in umirovljenega mestnega župnika k večnemu pokoju. Prečast. gosp. Krištof Kanduth, korar, stolni in mestni župnik mariborski, imeli so v prenatlačeni mestni farni cerkvi izvrstni nagovor, iz katerega te-le podatke posnamemo. Porodili so se pokojni gospod dekan Druškovič v Podčetrtku dné 1. oktobra 1807. V mašnika so jih posvetili dné 7. avgusta 1831. Že tisto leto prišli so za kapelana in nemškega pridigarja v to mesto, kjer so dve leti ostali. Od tod prišli so za kapelana v Makole, k Sv. Križu poleg Slatine in potem v Braslovče. Med tem bili so tudi provizor ali farni namestnik v Makolah, v Šempavlu pri Boljsk in na Vranskem. Že spomladi leta 1841. postali so župnik v Mozirji. V jeseni l. 1848. zamenjali so to svojo faro s tukajšnjim č. g. dekanom Jur. Stepišnikom, bratom pokojn. našega prevzv. knezoškofa Jakoba Maksimilijana. Tako so torej pred več nego 40 leti se povrnili v to mesto, katero niso potem več zapustili. Leta 1857. priredili so bili nepozabljivi knezoškof Anton Martin Slomšek po čč. gg. duhovnikih svoje škofije velikanski ljudski misijon v tem mestu. Spomina vredne besede, katere so mil. vladika takrat govorili, obrodile so mnogobrojni sad. Že l. 1862. dali so pokojni g. dekan z vaško pomočjo lepše zvonjenje prirediti k podružnicama M. B. v Klostru in pri sv. Jožefu nad mestom. L. 1866. lotili so se vsled one škofove pridige težavnega dela, da so podrli stari premali zvonik ter so tej „krasni nevesti“ (cerkvi) pristavili povsem njej primerne „ženina“ (novi zvonik) za 16.000 glđ. Z božjo pomočjo dovršili so to težavno delo že l. 1868. Dali so za novi zvonik pri P. Hilzerju vlti štiri lepe nove zvonove. Na njihov god (dné 4. oktobra) l. 1872. pogorelo jim je župnijsko gospodarsko poslopje prav med tem, ko so rajni tukaj peli veliko sv. mašo povodom imendné našega svetlega cesarja. Postavili so pokojni g. dekan novo prostorno poslopje ter so pozidali še viničarijo, katero jim je l. 1873. strela požgala. Pri tolških skrbeh se ni čuditi, da jih je luč oči jela zapuščati. Še-le, ko so popolnoma oslepelí, podáli so se v stalni pokoj. Ostali so pa tudi odslej še v tem mestu, ter so sv. mašo vedno darovali zopet v onej klosterski cerkvi, kjer so pred 58 leti opravljali božjo službo. Izvrsten spomin zapustil jih ni do zadnjega dné. Ne sluteč velike nevarnosti, dajo se v petek zadnjega februarja prevideti s sv. zakramenti za umi-

rajoče in v soboto dné 1. marca popoldne zaspíjo prav mirno v Gospodu.

Naukov, katere so č. g. pridigar iz tega nenavadnega življenja posnemali, ne bom podajal. Omenim naj le še, da mrtvaško sv. mašo peli so sedanji č. gosp. dekan Anton Hajšek, ki so potem sprevoz vodili od cerkve do groba. Ljudstva je bilo se toliko zbralo, da ga je dobra tretjina morala pred cerkvijo ostati. Slavn. občinski zastop in požarna bramba bila sta ves čas v cerkvi. Tudi gospodje c. kr. uradniki vdeležili so se tega pogreba v polnem številu, kakor meščani, ki so vse svoje prodajalnice ta čas imeli zaprte. O poludné položilo se je truplo pokojnega dekana Druškovič-a poleg dekana Luk. Bužiča, ki so zadnji tu umrli dné 18. oktobra l. 1838. v hladén grob.

Popoldne ob 5. zagnoli so blizo trupa pok. gosp. dekana Druškovič-a ostanke njihovega 40letnega zvestega cerkvenega ključarja g. Petra Limovšek-a, meščana bistrškega, ki je v nedeljo dné 2. t. m. zgodaj zjutraj — previden s sv. zakramenti — v 70. letu svoje dóbe preminol. Bil je veren kristijan, zvest narodnjak, pošten barantavec, dober oče, blag sosed! Naj si počíneta oba od obilnega truda ter naj jima sveti večna luč!

P. N.

Koncert Slavjanskega.

Mnogo se je v ravno preteklih dnéh slišalo in čitalo o Slavjanskem in njegovem slavnem pevskem zboru, kateri je povsod, kjerkoli je nastopil, bodi-si med trdimi Nemci, ali Slovanom sovražnimi Madjari in Italijani vzbujal, kakor listi poročajo, frenetično pohvalo in navdušenje in dosegel neobičajne vspehe. Naravno tedaj, da se je tudi pri nas, ko se je raznesla včst o Slavjanskega koncertu v Ljubljani, kazalo izvanredno zanimanje za to podjetje in da je taisto bilo osigurano v malo dnéh potom subskripcije.

Z nekako nestrpnostjo pričakovali smo dan prihoda ruske pevske družbe; pričakovali smo po tem, kar smo o njej čitali v raznih poročilih, mnogo, a to, kar smo večeraj vžili v dan prvega koncerta Slavjanskega, presegalo je daleč naše nade.

Redutna dvorana, kjer se je koncert vršil, bila je že dolgo pred začetkom napolnjena do zadnjega prostora ne le domačih, ampak tudi tujih obiskovalcev, katerih je iz vseh pokrajin naše domovine prihitela velika množica, da bi se divili nad prekrasnim petjem slavnihi gostov.

Ko ti nastopijo v prekrasnih staroruskih nošah, obsutih z biseri, zlatim in srebrnim lišpom, njim na čelu orjaška postava Dimitrija Agrenjeva Slavjanskega, potem njegova ljubezniva soproga in vsi drugi člani pevskega zbora obojega spola, med njimi dečki v nežni starosti, vsi v dragocenih oblekah, zrló je občinstvo kar zamakneno v to nepopisno slikovito skupino. Med burnimi „živio“-in „slava“-klici izroči na to gospica Försterjeva pozdravlja v kratkih besedah slavno pevsko družbo gospej Olgi Slavjanski krasen šopek z belim trakom, gospodu Slavjanskemu pa lavorov venec s trobojnimi svilenimi trakovi.

In kaj naj porečemo o petju samem? Smelo trdimo, da na polji vokalne glasbe se kaj enacega pri nas še ni slišalo, in prav ima neki list, ki govoreč o Slavjanskega nastopu v Trstu piše, da je njegov zbor neki „unicum“ v Evropi.

S tako preciznostjo, tako finimi nuancami še nikdar nismo slišali péti; kadar poje ves zbor s svojimi mogočnimi fenomenalnimi basi s spremljevanjem na harmoniji, zdi se ti, da ti doné na ušesa glasi „in plene“ igranih orgelj s pedalom.

Pesmi, ki jih poje zbor, so deloma narodne, deloma cerkvene, vse pa je vredila in harmonizovala gospa Olga Slavjanska, ki se je v Berlinu izobrazila v glasbeni teoriji in dovršila tudi operno šolo z najboljšim vspehom.

Program prvega koncerta obsegal je 12 narodnih in 2 cerkveni pesni; težko bi bilo, vse točke vsporeda primerno oceniti, vse so bile tako lepo in dovršeno izvedene, da bi bili v zadregi, kateri bi dali prednost.

Pri narodnih (epičnih) spevih pripoveduje ali deklamuje pevec (Dimitrij Slavjanski) v recitativih, zbor mu pa odgovarja, zdaj v veselih, zdaj v tužnih vso boleost človeškega srca izražujočih glasovih, in tako se razvija pred našim duševnim očesom v teh narodnih spevih vse bogato narodno življenje od svoje solnčnate in senčnate strani

Izmed teh narodnih pesnij, katere so nekaka posebnost g. Slavjanskega pevskega zbora, ugajali

sta nam najbolj sibirski balada „Kak na goré Kallina“ z refrénom v najnežnejšem „piano“ in „staccato“ in pa značajna pesem „Ej uhnem!“ To pesem pojó čolnarji, ki si služijo kruh s tem, da vlečejo po Volgi navzdol z žitom naložene čolne; imenujejo jih burlake. Pesem značuje trudapolno delo teh težakov, njih napore itd. Pela jo je družba tako karakteristično, pričénši z najkrepkejšim fortissimom in končujoč s tiho nadahnenim pianissimom (glas vedno bolj oddaljšajočih se čolnarjev), da se smé to sploh imenovati najpopolnejše zbornó petje.

Nepopisno lep in globok vtis napravili ste tudi cerkveni pesmi v drugem delu programa, zlasti slavnega ruskega skladatelja cerkvene glasbe Malaskina Bartjanskega koncert: „Brezkoristno Ti potuješ“. V njem nahajajoča se fuga pela se je tako precizno in virtuozno, da smo nad tako izobraženostjo v petji posebno pri mladih dečkih z zvonkimi glasovi kar strmeli. Razume se samo ob sebi, da je bilo po vsaki točki mnogo pohvale in ploskanja in do skrajnega vzbujeno navdušenje poleglo se ni prej, da je zbor točko ponovil ali pa drugo dodal. Slavila je slovanska glasba velik triumf tudi v našem stolnem mestu in uverjeni smo, da ta večer ostane v neizbrisnem spominu vsakemu obiskovalcu.

Vrlim slovanskim umetnikom pa kličemo! Slava!

—ik.

Od drugega veččaka smo prejeli naslednje vrstice:

Izredni vžitek na glasbenem polji smo imeli večeraj zvečer v koncertu slavnega, po celem svetu slovečega ruskega zbora, o katerem smo že večkrat pisali. Od kar redutna dvorana stoji, ni bilo gotovo nikdar zbranega toliko ljudstva, in to odličnega, kakor večeraj. Točno ob polu 8. uri se odgrne zagrinjalo in na oder stopajo po vrsti dečki, ženske, moški, Slavjansky, in za njim gospa njegova, Slavjanska. Ženske zasedejo stole v polukrogu, za njimi dečki in moški. Slavjansky sam stopi pred zbor na vzvišeno stojalo, za njim član zbora spremlja petje na harmonijo. Oprava vsega pevskega zbora je staroruska in v resnici krasna.

Po nastopu celega zbora pristopi gospdč. Ljudmila Foersterjeva, v roki držeč prelepi šopek z belimi trakovi, in ogovori gospo Slavjansko tako-le: „Velečastita gospa! Pozdravljam Vas v imenu slovanskih gospej in izročam te cvetlice v spomin na Ljubljano.“ Gospa, podajajoč gospodičini roko, se ruski zahvali. Potem izroči gosp. A. Trstenjak krasni venec s slovanskimi trakovi g. Slavjanskemu. Zdaj se vrši točka za točko po naznanjenem programu. Ako so že Nemci, Madjari in Lahi občudovali izvrstno petje tega slavno-znanega zbora, kako bi nas še k temu ne ganila in ne ogrela milina slovanskih napevov do duše in do srca! Trije glavni momenti so, ki odlikujejo koncerte ruskih pevcev pred vsemi drugimi, recimo modernimi: posebna milina slovanskih pesmij, nenavadno krasno predavanje vseh komadov in bogata lepota narodne ruske noše. Razne skladbe, katere smo občudovali, imajo tudi razni značaj: ene so elegičnega, tožnega, žalostnega izraza; druge pa veselega, zabavnega, plesalnega značaja, — a med obema stojé cerkvene pesmi kot glavni stebel glasbene umetnosti. Kar sploh vse poslušalce brez izjeme očaruje, to je natančna preciznost v predavanju, čudoviti „piano“ in gorečnost čuta, s čemer se odlikuje posebno jako mili „tenor“ predpevajočega pevovodje, kojemu odgovarja zbor s spremljevanjem harmonija (izposojenega iz Alojzijevišča).

Največjo posebnost pa ima zbor ruskih pevcev v basistih, ki pojó celih šest tonov nižje od naših globokih basov, to je „contra-G“. Tu mislimo, da slišimo pedal na orgljah, tam zopet zvonke glaske deških glasov: sploh mogli bi razbirati točko za točko, ne dobili bi še prostora v našem listu, da popišemo vse natanko. Ploskanja ni bilo konca ne kraja tako, da nam je ljubeznjivost gospoda Slavjanskega pridala še mnogo pesmij, kojih bi se mi ne bili nasitili tako kmalu.

(Konec sledí.)

Dnevne novice.

(Gospica Marica Rudež-eva v Rudolfovem) poslala je po gosp. Fr. Jagodiču deset gold. „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju“. Srčna hvala!

(Umrl) je dné 3. t. m. za pljučno boleznijo učitelj na Robu pri Velikih Laščab, gospod Ferdo Vigelč. Pokojnik je bil možak-poštenjak v vsakem oziru. Rodil se je leta 1841. pri sv. Štefanu na Ko-

roškem. Od leta 1859—1869 je učiteljeval v svoji domovini, ki mu v tedanjih razmerah ni bila hvaležna. Kot iskren in navdušen narodnjak vdeleževal se je narodnega gibanja, rodoljubno srce gnalo ga je v boj za zatiranje mu sobrate koroške, narodne slavnosti, tedaj redke v pokrajinah, pa pomenljive za vzbujenje slovenske zavesti, bile so mu najslajše tolažilo v žalostnem času, ko so bili le redko sejani zavedni narodnjaki na tužnem Korotanu. Nasprotniki narodovi in njegovi ogrenili so mu življenje, odpovedal se je učitelstvu ter bival nekaj let v Ziljski Bistrici, kamor se je bil priženil. Kot nesebičen in požrtvovalen narodnjak in vsled nesreč zgubil je mnogo imetja. Zapustil je ožjo svojo domovino, bival nekaj časa v Novem Mestu ter leta 1879 sprejel učiteljsko službo v Zagradci. Odtod se je leta 1884 preselil kot učitelj na Rob. Rajnki Ferdo je bil blaga duša, čist značaj, jeklen narodnjak in vzgleden katoličan. Bil je izobražen mož ter prva leta dopisaval mnogim katoliškim nemškim in slovanskim listom. Dasi ga je britko zadela nesreča, vendar ni tožil, temveč bil v družbi vedno vedrega lica. Bog mu daj večni mir!

(„Narodna justifikacija.“) Pod tem naslovom smo prejeli naslednje vrstice: Zadnji izvanredni občni zbor čitalnice ljubljanske je sklenil z večino glasov, da se izključi „Soča“. Ker ima čitalnica načeloma naročene vse slovenske liste, ker ima dalje tudi liste, ki z namenom in dosledno napadajo Slovence in posamezne stanovne, in ker „justifikacija“ ni toliko veljala imenovanemu listu kakor duhovščini, izstopilo je iz čitalnice pet članov duhovnikov.

(Ravnateljstvo narodnega zoološkega muzeja v Zagrebu) nam je doposlalo naslednje vrstice: Zbirka narodnega zoološkega muzeja v Zagrebu še nima ptice snežnice ali snežne jarebice (Schneehuhn), ki večkrat prihaja na slovenske planine. Ravnateljstvo nar. zoološkega muzeja torej lepo prosi, da bi kateri rodoljub hotel preskrbeti mu imenovano ptico za primerno nagrado. Pošlje naj se ravnateljstvu narodnega zoološkega muzeja v Zagrebu.

(Bolniška blagajna mojstrov) imela je preteklo nedeljo svoj prvi letni zbor. Iz letnega poročila je razvidno, da je imelo društvo od 1. jan. do 31. decembra 1889. l. 794 gl. 15 kr. dohodkov. Med izdatki nahaja se svota 116 gl. za bolniške podpore. Premoženja ostalo je koncem leta 605 gl. 85 kr. Iz govora načelnika društvu g. M. Kunca je razvidno, da se obrtniki do sedaj še ne zavedajo toliko svojih stanovskih dolžnostij, kakor bi trebalo; kajti pogrešajo se pri društvu še marsikateri, ki danes morebiti podpore še ne potrebujejo. A ker si v današnjih časih večina obrtnikov ne more ničesar prihraniti za bolezen ali za stare dni; okrepiti se more v ta namen društvo, da se s preostanki od doneskov v teku let nabere rezervni zaklad, iz katerega bode, kakor se to godi pri trgovcih, mogoče podpirati revne in stare člane. V izvršitev tega namena delali naj bi vsi obrtniki, kajti prva stanovska dolžnost je, podpirati svojega bližnjega in to je sleherni obrtni sodrug. Daljša debata bila je o predlogu odbora, da se naj vpelje kontrola bolnikov, kar je konečno soglasno obveljalo. Pri nadomestni volitvi izvolili so se v odbor gg.: Bonač, Bukovnik, Dimitz, Dostal, Pust in Blaž; njih namestniki gg.: Luzner, Bögl in Kastelic; v nadziralni odbor gg.: Rumpel, Krimmer, Reich. Kranjski hranilnici izrekla se je soglasna zahvala za daritev 200 gl. pri osnovanju društva. Gosp. načelnik izrekel je zahvalo društvu tudi g. Leopoldu Tratniku, kateri je zamudni posel blagajničarja vestno opravljal jedno leto. Z nado, da bode bodoči letni zbor pokazal še lepši rezultat nego prvi, zaključil je načelnik zborovanje.

(Dobree.) Iz St. Petra pri Novem Mestu se nam poroča: Dolgo časa so se nas ogibale razne bolezni, letos pa nas je najprvo nadlegovala „influenca“, sedaj pa so se prikazale dobree v taki meri, da so morali vsled ukaza c. kr. okr. šolskega sveta tukajšnja ljudsko šolo za tri tedne zaključiti. Bolnih je nad 60 otrok.

(V Ljutomeru) se je naselil kot zdravnik dr. J. Wozelka, ki je prišel z Dunaja.

(V St. Petru) pri Novem Mestu so dné 3. t. m. pokopali g. Antona Ogulina, ki je bil advokatski koncipijent pri g. dr. Škedlu in umrl v 72. letu svoje dōbe. Bil je sicer domačin pa naroden nasprotnik, toda v novomeški okolici znan vino-

rejec. Mnogo je deloval za novomeško kmetijsko podružnico ter spisal več poučnih člankov o kmetijstvu v raznih listih.

Telegrami.

Dunaj, 7. marca. Cesar je podelil gozdnemu nadzorniku na Kranjskem V. Gollu viteški križec Franc-Josipovega reda.

Budimpešta, 7. marca. „Nemzet“ poroča: Včeraj je bilo pod cesarjevim predsedstvom ministersko posvetovanje o reviziji domovinske postave. Med ministerskim predsednikom Tiszo in drugimi ministri se je pokazalo nasprotje.

Dunaj, 7. marca. Poročila iz Budimpešte trdijo, da morda ne bode ministerske krize, verjetneje je, da odstopi vse ministerstvo. „N. Fr. Pr.“ poroča, da bode Tisza priporočil Szapary-ja kot naslednika.

Budimpešta, 7. marca. Cesar je sprejel odstop ministra Tisze. Novi ministerski predsednik je grof Szapary. V novem ministerstvu so vsi prejšnji člani. Tisza ostane vodja liberalne stranke.

Dunaj, 6. marca. Odsek za delavske zbornice je poslancu Šukljeju izročil referat o organizaciji delavskih zbornic.

Budimpešta, 7. marca. Ob 2. uri popoldne. Nasproti dosedanjim poročilom se zatrjuje, da cesar ni sprejel odstopa Tiszovega. Konečni sklep še ni gotov.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v to. H
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		728.7	—0.8	sl. svzh.	jasno	
6. 2. u. pop.		726.0	—5.4	sl. zapad	"	0.00
9. u. zveč.		726.2	—0.6	"	"	

Srednja temperatura —1.6° za 4.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
7. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87	gl.	40	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	87	"	45	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	95	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	75	"
Akije avstr.-ogerske banke	929	"	—	"
Kreditne akcije	314	"	75	"
London	119	"	25	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	42 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	60	"
Nemške marke	58	"	25	"

Zahvala.

Za premnogo dokazov sočutstva med kratko boleznijo in povodom smrti našega nepozabljivega svaka in strijca, gospoda

LEOPOLD-a ČUK-a

kakor tudi za podarjene krasne vence in za mnogobrojno vdeležbo pri pogrebu njegovem, izrekajo presrečno zahvalo

(1) **žalujoči ostali.**

V LJUBLJANI, dné 6. marca 1890.

Katoliška Tiskarna
priporoča ravnostne
vizitnice
po nizki ceni.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odklivanje: dve zlati svetinji: Brusel 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. citateljem, opozoruj na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

TVRKA-SEGUEIN Bordeaux (Francija)

Kue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (27)

POVABILO NASHOD

„katoliškega političnega društva“

v Ljubljani,

ki se bode vršil

dné 9. marca 1890 ob 6. uri zvečer v Ljubljani

v redutni dvorani.

Dnevni red:

1. Versko-narodna šola.
2. Politični razgled in društvo.
3. Stavbeno-obrtna novela.

K temu shodu uljudno vabi ude in prijatelje društva, katere vpeljejo udje

ODBOR.

Koncipijenta

zmoežnega obeh deželnih jezikov v pisavi in govoru ter v odvetniškem poslovanju vsaj več ali manj samostalnega, sprejemem takoj v svojo pisarno.

Dr. Ivan Skedl,
odvetnik v Rudolfovem.

(3—2)

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kiškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognji polatim in posrebrim. Na blagovoljna vprašanja rado-voljno odgovarjam. (52—10)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Marijacejske želodčne kapljice

posebno zdravilne pri želodčnih boleznih.

Iakušene pri pomanjkanji teka, slabosti želodca, napenjanju, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, gorčici, zlatenici, gnojisu in bruhanju, glavobolu (če izvira iz želodca), krču v želodcu, zaprtju, prenapolnjenju želodca z jedili in pijačami. Cena ene steklenice z navodilom rabe 40 kr., dvojne steklenice 70 kr.

Osebnosti razpošiljatelj: Lekarnar KAROL BRADY, Kromeriz (Moravija).

Svarilo: Pristne marijacejske želodčne kapljice se mnogo ponarejajo. — V znak pristnosti mora biti vsaka steklenica v rudičnem zavitku, na katerem je odtisnjena zgorajšnja varstvena znamka, poleg tega mora biti na vsakem navodilu rabe zaznamovano, da je bilo tiskano v tiskarni G. Guseka v Kromerizu.

(23)

Marijacejske čistilne kroglice.

Ze več let z najboljšim vspehom pri zaprtju in zapekanju rahljene kroglice se sedaj mnogo ponarejajo. Paziti je tedaj treba na agorajšnje varstveno znamko in podpis lekarnarja C. Bradya, Kromeriz. — Cena škatljice 20 kr., 6 škatljicam z gl. — Če se denar naprej pošlje, stane 6 škatljic s prosto dopolnitvijo 1 gl. 20 kr., 12 škatljic z gl. 20 kr.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice niso tajno sredstvo. Predpis je pri vsaki steklenici in škatljici naveden v navodilu rabe.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice se pristno dobivajo v Ljubljani: pri lekarnarju Piccoliju; — lekarnarju Svobodi; — v Postojini: pri lekarnarju F. Baccarcichu; — v Škofji Loki: pri lekarnarju Karolu Fabianiju; — v Radovljici: pri lekarnarju Aleks. Robleku; — v Novem Mestu: pri lekarnarju Dominiku Rizoliju; — lekarnarju Bergmannu; — v Kamniku: pri lekarnarju J. Močniku; — v Črnomlju: pri lekarnarju Iv. Blašku.